

19.2.2026

Hyvinvointialueet

Tarkastuskertomus pelastuslaitosten tietosuojaohjeistuksista

Tietosuojavaltuutetun tehtävänä on EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (EU 679/2018), tietosuojalain (1050/2018) ja henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä annetun lain (1054/2018, rikosasioiden tietosuojalaki) noudattamisen valvonta.

Valvontatehtävää toteutetaan osin tarkastustoiminnalla, joka voi käsitellä rekisterinpitäjän tai henkilötietojen käsittelijän tiloissa paikan päällä tehtäviä tarkastuksia, kirjallisia tarkastuksia tai esimerkiksi tiettyä toimialaa koskevia selvitysluonteisia tarkastuksia.

Yleisen tietosuoja-asetuksen 58 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaan tietosuojavaltuutettu voi toteuttaa tutkimuksia tietosuojaa koskevien tarkastusten muodossa. Artiklan 1 kohdan e, a ja f -alakohdtien mukaan tietosuojavaltuutetulla on oikeus saada rekisterinpitäjältä ja henkilötietojen käsittelijältä pääsy kaikkiin henkilötietoihin ja kaikkiin tietoihin, jotka ovat tarpeen sen tehtävien suorittamista varten ja saada pääsy kaikkiin rekisterinpitäjän ja henkilötietojen käsittelijän tiloihin, tietojenkäsittelylaitteet ja -keinot mukaan lukien, unionin tai jäsenvaltion prosessioikeuden mukaisesti.

Tarkastuksen kohdistaminen ja toteutus

Tietosuojavaltuutetun toimiston vuotta 2025 koskevan tarkastussuunnitelman (TSV/11353/2024) mukaisesti tietosuojavaltuutetun toimisto suoritti tarkastuksen pelastuslaitosten henkilötietojen käsittelyä koskeviin ohjeistuksiin.

Tarkastuksen ensimmäisessä vaiheessa tietosuojavaltuutetun toimistosta pyydettiin sisäministeriön pelastusosastolta vastauksia, onko pelastusosasto ohjeistanut pelastuslaitoksia tietosuojan osalta. Kysymykset olivat samoja kuin hyvinvointialueille tarkastuksen toisessa vaiheessa esitetyt kysymykset.

Tarkastuksen toisessa vaiheessa tietosuojavaltuutetun toimisto pyysi hyvinvointialueilta vastaukset seuraaviin kysymyksiin:

1. Onko hyvinvointialue rekisterinpitäjänä ohjeistanut pelastuslaitosta henkilötietojen käsittelystä pelastustoiminnassa?
2. Onko hyvinvointialue rekisterinpitäjänä ohjeistanut pelastuslaitosta henkilötietojen luovuttamisesta pelastustoiminnassa?
3. Onko hyvinvointialue rekisterinpitäjänä ohjeistanut pelastuslaitosta tietojärjestelmien käyttöoikeuksista? (käyttöoikeuksien hakeminen, myöntäminen ja ajantasaisuus)

4. Onko hyvinvointialue rekisterinpitäjänä ohjeistanut pelastuslaitosta mahdollisen tietoturvaloukkauksen prosessista tai toimintatavoista?
5. Onko hyvinvointialue rekisterinpitäjänä antanut koulutusta pelastuslaitoksen henkilöstölle henkilötietojen käsittelystä?
6. Onko hyvinvointialueella käytössä esim. verkkokoulutusta tietosuojasta pelastuslaitosten henkilöstölle? Mikäli on, ovatko verkkokoulutukset pakollisia? Pidetäänkö kirjaa koulutuksen saaneista?

Tarkastus suoritettiin annettujen kirjallisten vastausten pohjalta. Tietosuojavaltuutetun toimistolle vastausten ohessa toimitettujen ohjeiden sisällön lainmukaisuutta ei ole arvioitu enempää.

Keskeiset tarkastushavainnot

Annettujen vastausten perusteella hyvinvointialueet rekisterinpitäjänä ovat ohjeistaneet alueellaan tietosuojaan liittyvistä prosesseista ja henkilötietojen käsittelystä. Hyvinvointialueet ovat myös ohjeistaneet henkilötietojen luovuttamisesta. Hyvinvointialueilla on myös ohjeet tietoturvaloukkausten käsittelystä ja niihin liittyvistä toimintatavoista. Hyvinvointialueilla on käytössä tietosuojaan liittyviä verkko- ja muita koulutuksia, jotka ovat pääsääntöisesti pakollisia henkilöstölle. Asiakirjoista kuitenkin ilmenee, että ohjeet ovat usein hyvinvointialueen kaikkia toimintoja koskevia yleisiä ohjeita. Pääsääntöisesti hyvinvointialueilla on myös prosessit käyttöoikeuksien hallintaan liittyen. Asiakirjoista ilmenee, että joltain osin käyttöoikeuksien ajantasaisuuden valvonnassa vaikuttaa olevan puutteita.

Apulaistietosuojavaltuutetun ohjaus

Apulaistietosuojavaltuutettu toteaa, että annettujen vastausten perusteella vaikuttaa siltä, että kaikilla hyvinvointialueilla on ohjeistuksia henkilötietojen käsittelyyn liittyen. Apulaistietosuojavaltuutettu toteaa myös, että rekisterinpitäjän antamat ohjeet henkilötietojen käsittelystä on osa rekisterinpitäjän osoitusvelvollisuutta.

Siltä osin, kun hyvinvointialueella ei ole erityisesti pelastustoimea koskevaa ohjeistusta henkilötietojen käsittelystä tai niihin liittyvistä prosesseista, apulaistietosuojavaltuutettu suosittelee, hyvinvointialuetta arvioimaan, onko pelastustoimessa sellaisia erityispiirteitä, että ohjeita tulisi kohdentaa ja syventää suoraan pelastustoimea koskeviksi. Mahdollisissa ohjeistuksissa tulisi huomioida myös sopimuspalokunnat tarvittavilta osin.

Siltä osin, kun hyvinvointialueella ei ole käyttöoikeushallintaan ja käyttöoikeuksien ajantasaisuuden valvontaan liittyvää ohjeistusta, apulaistietosuojavaltuutettu suosittelee rekisterinpitäjää varmistamaan, että sillä on asianmukaiset toimintatavat ja riittävä ohjeistus käyttöoikeushallintaan liittyen, joka tarpeen mukaan huomioi myös mahdolliset pelastustoimen erityispiirteet. Käyttöoikeuksien ajantasaisuuden hallintaan ja valvontaan liittyvien prosessien kuvaaminen ja valvontaa koskevien toimenpiteiden kirjaaminen toimivat myös osana rekisterinpitäjän osoitusvelvollisuuden toteuttamista.

Yleisesti todettakoon, että sisäänrakennettu ja oletusarvoinen tietosuoja pitää sisällään sen, että rekisterinpitäjä huolehtii muun muassa antamiensa ohjeiden ajantasaisuudesta ja henkilöstönsä osaamisesta ja kouluttamisesta.

Edellä annetun ohjauksen lisäksi tarkastus ei anna tässä vaiheessa tietosuojavaltuutetun toimistolle aihetta ryhtyä asiassa enempiin toimenpiteisiin.

Allekirjoitus

Annina Hautala
Apulaistietosuojavaltuutettu

Miia Tukia
Ylitarkastaja

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi tarkistaa tarvittaessa tietosuojavaltuutetun toimiston kirjaamosta.

Jakelu

Hyvinvointialueet

Tiedoksi

Sisäministeriön pelastusosasto

Yhteystiedot

Tietosuojavaltuutetun toimisto
Sähköposti: tietosuoja@om.fi
Postiosoite: PL 800, 00531 Helsinki
Puhelinvaihe: 029 566 6700
Verkkosivut: tietosuoja.fi

